

Research Paper

Studying the Influence of Premarital Education and Consultation on the Couples Compatibility in the First Three Years of their Marital Life among Married Young People of Isfahan and Shahrekord Cities

Mosayeb Khaledi Sardashti¹, Asghar Mohammadi^{2*}, Seyed Ali Hashemianfar³

1. Ph.D. Student of Cultural Sociology, Dehaghan Branch, Islamic Azad University, Dehaghan, Iran

2. Associate Professor, Department of Sociology, Dehaghan Branch, Islamic Azad University, Dehaghan, Iran

3. Associate Professor, Department of Sociology, Isfahan University, Isfahan, Iran

Received: 2023/03/04

Revised: 2023/07/27

Accepted: 2023/08/21

Use your device to scan and read the article online

DOI:

[10.30495/jzvj.2023.31673.3990](https://doi.org/10.30495/jzvj.2023.31673.3990)

Keywords:

Premarital education and counseling, Couples compatibility, Marital life, Sanitary Centers

Abstract

Introduction: Premarital counseling and education include (6–8) hours training courses that is being held at Sanitary Centers with the aim of teaching marital-life skills. All couples are required to take this training courses before formal marriage. The purpose of this study was to examine the effect of premarital counseling and education on the couples' compatibility.

Methods: The method is descriptive and correlational. The statistical population of the study included all the young people of Isfahan and Shahrekord cities who got married in (1396-1398). The sample size determined by Cochran's formula and is equal to 387. The samples were chosen by availability sampling method. Data gathered through questionnaire of Graham B. Spanier's Dyadic Adjustment Scale and a researcher-making questionnaire of Premarital education and consultation. Data were analyzed through quantitative techniques (Regression test) and Spss & Amos software.

Findings: The findings indicated that the "premarital education and consultation" has a direct, positive and significant effect on "couples compatibility" and its dimensions. This effect is about (39%) on couples compatibility, (30%) on satisfaction of marital life, (26%) on marital cohesion of the couples, (23%) on their agreement and unanimity and (15%) on feelings and sentiment.

Conclusion: As shown by the results of the research, "premarital education and counseling" has an effect on the "couples compatibility". In other words, these courses increase the compatibility of the couples and subsequently increase the security of families and society. Therefore, it is vital to pay more attention to premarital education and counseling and increase the duration of these courses.

Citation: Khaledi Sardashti M, Mohammadi A, Hashemianfar S A. Study of the influence of premarital education and consultation on the couples compatibility in the first three years of their marital life among married young people of Isfahan and Shahrekord cities. Quarterly Journal of Women and Society. 2024; 15 (57): 1-18.

*Corresponding author: Asghar Mohammadi

Address: Assistant Professor, Department of Sociology, Islamic Azad University of Dehaghan, Dehaghan, Iran.

Tell: 09134085119

Email: asghar.mo.de@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

Family is the most important institution of the society, whose stability has a direct effect on the stability of the society (15). Nonetheless nowadays, one of the problems of families is the incompatibility of couples, expressly in the early years of their marital life. According to the published statistics in the Registered state site (2020) most of the divorces have happened in the early years of their marital life (32). The published statistics in Management and Planning Organization of Isfahan and Registered state sites (2020) also show that the divorce rate is high in Isfahan and Shahre-kord cities for the last five years (31,32). The incompatibility of the couples might be one of its causes.

Incompatibility and marital conflicts, have a lot of psycho-social effects on man, woman and children and cause fatal damages on the community (18). Therefore, to increase the level of couples compatibility there much attention should be paid to young couples. Marital compatibility is a set of 4 aspects of couples' performance in marital life: a) Satisfaction of marital life, b) consistency to marital life, c) agreement and consensus in marital life, and d) expressing emotions and feelings of the couples in family setting (13).

Recently premarital trainings and consulting has been regarded as a movement the purpose of which is to reinforce marriage, preparation before marriage, reduction of divorce and supporting the safe marriage (24). In Iran, these trainings include 6-8 hour classes which are held by Ministry of Health and Medical Education in Sanitary Centers, so that the couples can attend these courses of sanitary and consulting trainings in different fields of marriage and marital life. All couples must attend these courses (34). The purpose of the present research was to examine the effect of "premarital counseling and education" on the "couples compatibility" and its dimensions in the first three years of marital life.

Methods

The present study is placed within the framework of quantitative methodology and is applied in terms of purpose. Data gathered through questionnaires. The statistical population includes all the young people of Isfahan and Shahrekord who married in 2017-2019. 44074 marriages have been registered in these cities (31,32). Therefore, the statistical population is 88145 people. The sample size determined by Cochran's formula and is equal to 387 people. The sampling method was stratified according to the population in the first stage. The quota of the cities of Isfahan and Shahrekord, 329 and 58 people, wererespectively specified from the sample size, proportionate to the statistical population. Then availability sampling was conducted. The available samples were identified with the cooperation of Sanitary Centers conducting pre-marriage courses, and the questionnaires were distributed. Data gathered through a researcher-made questionnaire of premarital education and counseling and the balanced questionnaire of Graham B. Spanier's Dyadic Adjustment Scale (DAS). The reliability of the questionnaires was measured and confirmed by Cronbach's alpha test. The data were analyzed with Amos and quantitative techniques (regression test).

Results

The research seeks to examine the effect of "premarital education and counseling" on "couples compatibility" and its dimensions in the first three years of marital life. To check the hypothesis, the single-variable regression coefficient test was run. The results of the regression test showed that the premarital education and counseling has an effect on the couples compatibility and its dimensions. The significance level of the test is positive and smaller than 0.05 ($p < 0.05$) and indicates that premarital education and counseling has a direct, positive and significant effect on couples compatibility and its dimensions.

Discussion and conclusion

The findings of the research indicated premarital education and counseling has an effect of 0.30 on Dyadic Satisfaction, 0.26 on

Dyadic Cohesion, 0.23 on Dyadic Consensus, 0.15 on Affective Expression and 0.39 on couples' compatibility.

Given that previous research studies have often confirmed the effect of various premarital education programs on various variables that are more or less related to couples' compatibility or its dimensions. It can be argued that the findings of the present research are in line with previous research studies.

The results can be explained by the theories of functionalists (especially Durkheim) and David Olson. According to the functionalists' point of view, common beliefs of the members of the society cause cohesion and social order and its continuation. In other words, if the members of the society came to the common beliefs, their solidarity and cohesion will increase (8,11). Therefore, if couples get useful information about marriage and marital life through premarriage education and came to a common belief, their family cohesion will be strengthened. According to Durkheim, the common values of the society play a major role in maintaining the society by regulating the individual tendencies. According to him, the function of values and beliefs is to create social integration. Parsons also considered the values and norms of the society as factors of the social order. He also considered the division of roles and romantic relationship between couples as the best ways to maintain family unity. David Olson also believes that many marriage injuries are the result of lack of knowledge and a specific strategy for choosing a spouse, and couples should learn the dynamic principles of marriage and improve the necessary life skills. Since premarriage education increases the knowledge and awareness of couples regarding marital life skills, this knowledge adjusts the expectations and individual tendencies of the couples and consequently increases the compatibility of the couples. Henry Giroud and Paulo Freire also consider the role of human awareness in his actions to be important. Paulo Freire believes that man is not passive and has the ability to

become aware of his conditions and also to change them. Henry Giraud also attached great importance to the role of human awareness and his living environment in his reactions. He believed that humans are creative and show different reactions in different situations they are placed in, based on their understanding of that situation and also according to their interests and other environmental conditions.

According to the above theories, human awareness guides and directs his behavior and thoughts. Human acts based on his level of awareness and his understanding of different situations. On the other hand, the type of human understanding is also dependent on his level of awareness. A person's awareness of a behavior shapes his attitude and behavior. Therefore, couples who have undergone premarital education and counseling and have acquired the necessary knowledge for married life, control and regulate their behavior and actions in order to maintain family stability and harmony.

According to previous research studies, premarital education reduces idealistic expectations, thus, it can be concluded that premarital education increases marital satisfaction.

Ethical issues

The researchers assured all the respondents of the questionnaires that their personal information will be kept confidential.

Funding

All financial resources and costs of research and publication of the article have been paid by the authors.

Authors' contributions

The authors cooperated in all stages of the research.

Conflicts of interest

The authors agree to publish the article in the present form.

مقاله پژوهشی

بررسی تأثیر آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر سازگاری زوجین در سه سال اول زندگی مشترک در بین جوانان ازدواج کرده شهرهای اصفهان و شهرکرد

مسبب خالدی سردشتی^۱، اصغر محمدی^{۲*}، سیدعلی هاشمیان فر^۳

۱. دانشجوی مقطع دکترا رشته جامعه‌شناسی فرهنگی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، دهقان، ایران

۲. دانشیار گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، دهقان، ایران

۳. دانشیار گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

چکیده

عنوان: بررسی تأثیر آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر سازگاری زوجین در سه سال اول زندگی مشترک در بین جوانان ازدواج کرده شهرهای اصفهان و شهرکرد.

مقدمه: آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج شامل کلاس‌های آموزشی ۶ تا ۸ ساعته است که در مراکز بهداشتی با هدف آموزش مهارت‌های مورد نیاز زندگی مشترک برگزار می‌گردد و زوجین قبل از ازدواج رسمی ملزم به گذراندن این دوره‌ها هستند. هدف تحقیق بررسی تأثیر آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر سازگاری زوجین بود.

روش‌شناسی: روش تحقیق توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری، کلیه جوانان شهرهای اصفهان و شهرکرد است که طی سال‌های (۱۳۹۶-۱۳۹۸) ازدواج کرده‌اند. حجم نمونه با فرمول کوکران تعیین شده است و ۳۸۷ نفر به عنوان نمونه با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد. جمع‌آوری داده‌ها با پرسشنامه محقق‌ساخته آموزش و مشاوره قبل از ازدواج و پرسشنامه متعادل شده سازگاری زوجین گراهام بی. اسپانیر (DAS) انجام شد. داده‌ها نیز با تکنیک‌های کمی (آزمون رگرسیون) و با برنامه Spss و Amos تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد متغیر «آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج» بر متغیر «سازگاری زوجین» و ابعاد آن اثر مستقیم، مثبت و معناداری دارد ($p < 0/05$); آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج به میزان (۰/۳۹) بر سازگاری زوجین، به میزان (۰/۳۰) بر رضایت‌مندی از زندگی زناشویی، به میزان (۰/۲۶) بر پیوستگی زوجین، به میزان (۰/۲۳) بر هم‌رأیی و توافق دونفری و به میزان (۰/۱۵) بر ابراز عواطف مؤثر است.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج تحقیق «آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج» بر «سازگاری زوجین» تأثیر دارد و باعث افزایش سازگاری زوجین و به تبع باعث افزایش امنیت خانواده‌ها و امنیت جامعه می‌گردد. بنابراین توجه بیشتر به آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج و افزایش مدت زمان این دوره‌ها حائز اهمیت است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۱۳

تاریخ داوری: ۱۴۰۲/۰۵/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۵/۳۰

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.30495/jzv.2023.31673.3990

واژه‌های کلیدی:

آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج، سازگاری زوجین، زندگی مشترک، مراکز بهداشتی.

* نویسنده مسئول: اصغر محمدی

نشانی: استادیار گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، دهقان، ایران

تلفن: 09134085119

پست الکترونیکی: asghar.mo.de@gmail.com

مقدمه

خانواده مهم‌ترین نهاد تشکیل دهنده جامعه است که استحکام آن بر استحکام جامعه اثرگذاری مستقیم دارد (۱۵)؛ استحکام و ثبات جامعه همچون بنایی عظیم وابسته به استواری خانواده‌ها می‌باشد و هرگونه انحراف در بنیاد خانواده موجب اضمحلال و فروریختگی ارکان جامعه می‌شود (۲۲). زیرا خانواده به‌عنوان گروه مرجع یا گروه نخستین نام برده می‌شود و مرجعیت آن در حوزه الگوسازی برای فرزندان و تربیت ایشان امری بدیهی است که علیرغم حضور پرنفوذ تکنولوژی و انواع رسانه‌ها در بین نسل جدید، در بسیاری از موارد هنوز نقش مرجعیت خود را حفظ کرده و فرزندان از آنها تأثیر می‌پذیرند (۱۵)؛ خانواده منبع رشد و شکوفایی استعدادهای اعضای خود است و امکانات و ابزار عینی لازم را برای تجلی‌سازی استعدادها فراهم می‌آورد (۱۳). بنابراین سلامت خانواده باعث امنیت و سلامت جامعه می‌گردد.

اما امروزه یکی از معضلات خانواده‌ها، ناسازگاری‌های زوجین به ویژه در سال‌های اولیه زندگی مشترک است که باعث کاهش ثبات خانواده‌ها می‌شود؛ طبق آمارهای منتشره در سایت ثبت احوال کشور (دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی) (۱۳۹۹)، بیشتر طلاق‌ها در سال‌های اول زندگی مشترک زوجین روی داده است. همچنین آمار منتشره در سایت‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان اصفهان و ثبت احوال کشور (۱۳۹۹) نیز نرخ بالای طلاق در شهرهای اصفهان و شهرکرد را طی ۵ سال گذشته نشان می‌دهد؛ در سال ۱۳۹۴ در شهر اصفهان ۳۳/۳ درصد ازدواج‌ها منجر به طلاق شد. در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ نیز به ترتیب ۳۳/۴، ۳۷/۶، ۴۱/۴ و ۳۴/۲ درصد ازدواج‌های شهر اصفهان منجر به طلاق شده است. این آمار همچنین نرخ بالای طلاق در شهرکرد را طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ نشان می‌دهند که احتمالاً ناسازگاری زوجین یکی از دلایل آن است.

«ناسازگاری‌ها و اختلافات زناشویی کشمکش‌های طاقت‌فرسا را به بار می‌آورد و آثار روانی-اجتماعی آن، هم برای زن و شوهر و هم برای فرزندان آنها به صورت افسردگی، ناامیدی، احساس پوچی و از خودبیگانگی تجربه می‌شود و ضربات مهلکی را بر پیکر اجتماع وارد می‌کند» (۱۸). بنابراین به منظور افزایش سازگاری زوجین و تحکیم بنیان خانواده‌ها توجه ویژه به زوج‌های جوان و آموزش‌های پیش از ازدواج بسیار ضروری به نظر می‌رسد.

سینها و ماکرچک^۱ (۱۹۹۰) سازگاری زوجین^۲ یا سازگاری زناشویی را وضعیتی می‌دانند که در آن زن و شوهر در بیشتر مواقع احساس ناشی از خوشبختی و رضایت از همدیگر را دارند. سازگاری در ازدواج از طریق علاقه متقابل، مراقبت از یکدیگر، پذیرش و درک یکدیگر و ارضای نیازها ایجاد می‌شود (۱۴). سازگاری زناشویی فرآیندی در حال تغییر و مجموعه‌ای از چهار جنبه عملکرد زوجین در زندگی مشترک و شامل: ۱. رضایت از زندگی زناشویی ۲. پیوستگی به زندگی مشترک ۳. توافق و هم‌رأیی در زندگی زناشویی ۴. تجلی و ابراز عواطف و احساسات زوج در محیط خانواده است (۱۳). در جوامعی که رابطه زوجین

رضایت‌بخش باشد، میزان خشونت، جرم، جنایت و بزه‌کاری کمتر است (۲۵). زوج‌هایی که با یکدیگر سازش دارند، نسبتاً از روابط زناشویی خود راضی هستند؛ عادت‌های شخصیت شریک زندگی خود را دوست دارند؛ از مصاحبت با خانواده و دوستان لذت می‌برند و مشکلات را با یکدیگر حل می‌کنند (۱۸).

در سال‌های اخیر حرکت برای تقویت زندگی زناشویی به برنامه‌های قبل از ازدواج کشیده شده است. آموزش‌های آماده شدن برای ازدواج، رویکرد نسبتاً تازه‌ای برای پیشگیری از نارضایتی و شکست در زندگی زناشویی است و مبتنی بر این دیدگاه است که زوج‌ها می‌توانند یاد بگیرند که چگونه ازدواج‌های موفق و پایداری داشته باشند (۱۰). به عبارتی آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج^۳ به عنوان یک جنبش مد نظر قرار گرفته است که هدفش تقویت ازدواج، آمادگی قبل از ازدواج، کاهش طلاق و حمایت از ازدواج سالم است (۲۴). در ایران آموزش‌های قبل از ازدواج شامل کلاس‌های ۶ تا ۸ ساعته است که توسط وزارت بهداشت، در مراکز بهداشتی برگزار می‌گردد؛ و بدین منظور در نظر گرفته شده است تا زوجین بتوانند آموزش‌های بهداشتی و مشاوره‌ای در زمینه مسائل مختلف ازدواج و زندگی زناشویی را کسب کنند؛ همه زوجین قبل از ازدواج رسمی ملزم به طی کردن این دوره‌ها هستند (۳۴)؛ این دوره‌ها فرصت مناسبی است که باعث افزایش آگاهی زوج‌ها از نقش خود در ایجاد یک رابطه صحیح و ثمربخش گشته و بر رفتار آنان تأثیر می‌گذارد و به عنوان نوع خاصی از پیشگیری، با هدف کمک به زوج‌هایی که در شرف ازدواج هستند، تعریف می‌شود و شامل درک و ارتقای عوامل تعامل زوجی و فردی پیش از ازدواج است که می‌تواند هم کیفیت و هم ثبات رابطه زناشویی را تحت تأثیر قرار دهد (۶).

علی‌رغم اثرات مثبت آموزش‌های قبل از ازدواج، انتقاداتی نیز به این آموزش‌ها وارد است؛ اولاً این دوره‌های آموزشی به ویژه در ایران آن-گونه که باید، جدی گرفته نمی‌شود و علاوه بر مجریان این دوره‌ها، زوجین نیز این آموزش‌ها را جدی نمی‌گیرند و از اهمیت این دوره‌ها آگاهی کافی ندارند. بنابراین بعضی از زوجین، نسبت به این آموزش‌ها بی‌توجه هستند و از دریافت این آموزش‌ها طفره می‌روند؛ یا در این کلاس‌ها شرکت نمی‌کنند و یا درصد کمی از کلاس‌ها را صرفاً جهت دریافت گواهی می‌گذرانند. «تحقیقات [نیز] نشان داده است که بسیاری از افراد، برنامه‌های آموزشی پیش از ازدواج را دریافت نمی‌دارند» (۳۰). ثانیاً مدت زمان این دوره‌ها کوتاه است و زمان ۶ تا ۸ ساعته برای کسب آموزش‌ها و مهارت‌های مختلف در زمینه مسائل ازدواج و زندگی زناشویی کافی نیست.

با این وجود، ادبیات تحقیق غالباً نشان می‌دهد زوجینی که در برنامه-های آموزشی قبل از ازدواج شرکت می‌کنند، رضایت جنسی، رضایت از زندگی و تعهد بیشتری نسبت به ازدواج دارند و از رابطه خوب و مهارت ارتباطی بهتری برخوردارند، نگرش‌ها و انتظارات غیرمنطقی آن‌ها نسبت به ازدواج کمتر و آمار طلاق در آنها کم است. ادبیات تحقیق همچنین تأثیر برنامه‌های آموزشی مختلف را بر سازگاری زوجین نشان می‌دهد.

پژوهش نظری (۱۳۹۹) با عنوان «اثربخشی آموزش پیش از ازدواج مبتنی بر برنامه آگاهی میان‌فردی بر باورهای ارتباطی ناکارآمد زوجین در آستانه ازدواج دچار تعارض» که به روش نیمه‌آزمایشی انجام شد نشان داد که آموزش پیش از ازدواج مبتنی بر برنامه آگاهی و انتخاب-های میان‌فردی باعث کاهش باورهای ارتباطی ناکارآمد زوجین در آستانه ازدواج دچار تعارض می‌شود. پژوهش ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۸) با عنوان «اثربخشی مشاوره پیش از ازدواج با برنامه مراقبت زوجین «CARE» بر انتظارات زناشویی و باورهای ارتباطی افراد در شرف ازدواج» که از نوع تحقیقات نیمه‌آزمایشی بود، نشان داد مشاوره پیش از ازدواج با برنامه مراقبت زوجین توانسته است انتظارات زناشویی و باورهای ارتباطی در افراد در شرف ازدواج شهر ارومیه را بهبود بخشد. پژوهش رضازاده و همکاران (۱۳۹۸) با عنوان «اثربخشی برنامه آموزش پیش از ازدواج بر نگرش درباره ازدواج، تاب‌آوری و انتظار از ازدواج» که به روش پژوهش نیمه‌آزمایشی انجام شد. برآیندهای آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیره نشان داد آموزش پیش از ازدواج بر نگرش به ازدواج، تاب‌آوری و انتظار از ازدواج مؤثر بود.

اکبری ترکستانی و همکاران (۱۳۹۶) پژوهشی تحت عنوان «تأثیر مشاوره قبل از ازدواج با رویکرد مبتنی بر پذیرش و تعهد بر رضایت جنسی زوجین» انجام دادند؛ نتایج اختلاف معنی‌داری بین تأثیر مشاوره قبل از ازدواج و رویکرد مبتنی بر پذیرش و تعهد بر روی رضایت جنسی زوجین نسبت به روش مرسوم مشاوره قبل از ازدواج وجود نداشت. موسوی و همکاران (۱۳۹۶) در تحقیقی با عنوان «اثربخشی آموزش زوج‌ها مبتنی بر الگوی زوج درمانی شخصیتی-سیستمی بر سازگاری زناشویی» انجام دادند. نتایج تحقیق اثربخشی الگوی زوج‌درمانی شخصیتی-سیستمی بر سازگاری زناشویی و تمام ابعاد آن تأیید شد. نتایج پژوهش جهان (۱۳۹۶) تحت عنوان «بررسی تأثیر برنامه آموزشی غنی‌سازی روابط بر سازگاری و تاب‌آوری زوجین» که به روش نیمه تجربی انجام شد، نشان داد: آموزش غنی‌سازی به صورت معنی‌داری باعث افزایش سازگاری و تاب‌آوری شده است. تحقیق نعیم و رضایی-شریف (۱۳۹۵) نشان داد که آموزش مهارت‌های زندگی باعث ارتقای سازگاری زناشویی می‌شود. پژوهش رفیعی و همکاران (۱۳۹۴) نشان داد که آموزش آمادگی برای ازدواج در جهت بهبود انتظارات زناشویی و ابعاد آن مؤثر بوده است.

پژوهش اودیرو^۱ (۲۰۱۹) با عنوان «مشاوره قبل از ازدواج و تأثیر آن بر کیفیت ازدواج...» نشان داد که مشاوره پیش از ازدواج نقش مؤثری در کیفیت زندگی زناشویی دارد. مطالعه ویل^۲ (۲۰۱۶) با عنوان «کاهش میزان طلاق در میان مسیحیان در آمریکا: مشاوره قبل از ازدواج یک پیش‌نیاز برای ازدواج» نشان داد که برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌های پیش از ازدواج، بر روی کیفیت انتخاب همسر و نیز روابط بین زوجین پس از ازدواج مؤثر است (۲۷). مطالعه وونگ (۲۰۰۹) نشان داد که مشاوره قبل از ازدواج با شناخت عوامل خطر شخصی و جنبه‌های انعطاف‌پذیری شخص به آمادگی زوجین برای ازدواج کمک می‌کند. یالسین و کاراهان^۳ (۲۰۰۷) نشان دادند که برنامه آموزش

«مطالعه پژوهش‌ها در حوزه‌های مختلف جامعه‌شناسی نیز اذعان دارند که بسیاری از عوامل تحکیم بنیان خانواده اکتسابی هستند و اساساً موضوع «آموزش» نقش جدایی‌ناپذیر در این فرآیند دارد» (۱۵). پژوهش‌های پیشین غالباً تأثیرگذاری آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج را بر یک مورد از ابعاد سازگاری زوجین بررسی کرده‌اند و یا تأثیرگذاری برنامه‌های آموزشی دیگر را بر سازگاری زوجین سنجیده‌اند. این پژوهش‌ها غالباً با روش‌های نیمه‌تجربی (پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل) بر روی نمونه‌های محدود انجام شد.

امروزه شکل و ساختار خانواده تغییر یافته است و در دنیای زندگی می‌کنیم که بیش از هر زمانی نیازمند انعطاف‌پذیری و به عبارتی سازگاری اجتماعی هستیم. «با توجه به سرعت تحولات در عرصه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی انسان‌ها نیاز دارند تا براساس شرایط موجود، تغییراتی را در زندگی و روابطشان پدید آورند؛ چراکه تغییرات عمیق و سریع فرهنگی و دگرگونی در سبک زندگی باعث می‌شود که افراد در رویارویی با چالش‌ها و مشکلات زندگی ناتوان باشند و همین امر آنان را در مواجهه با مشکلات روزمره آسیب‌پذیر کرده است» (۲۹). بنابراین پرداختن به موضوع سازگاری زوجین و بررسی تأثیرپذیری آن از آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج، حائز اهمیت است. با شناخت کیفیت تأثیرگذاری آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر سازگاری زوجین و ابعاد آن، زمینه تصمیم‌گیری دقیق‌تر مسئولین ذربط در خصوص تقویت محتوای آموزشی این دوره‌ها یا تغییر محتوا یا تغییر طول این دوره‌ها فراهم می‌گردد که با تدوین برنامه‌های فرهنگی، اجتماعی و آموزشی دقیق‌تر، برنامه‌ها را به سمت فعالیت‌هایی سوق دهند که منجر به سلامت خانواده‌ها و امنیت جامعه شود. بنابراین پژوهش حاضر به دنبال پاسخ سوال‌هایی است که تحقیقات پیشین به طور کامل به آن پاسخ نداده‌اند: آیا «آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج» بر «سازگاری زوجین» و ابعاد آن (در سال-های اولیه زندگی مشترک) مؤثر است؟ و اگر چنین است، این تأثیرگذاری چه میزان است؟

پژوهش رجیبی و خان‌زاده (۱۴۰۰) با عنوان «تأثیر آموزش پیش از ازدواج مبتنی بر انتظارات زناشویی ایده‌آل‌گرایانه بر کاهش انتظارات زناشویی ایده‌آل‌گرایانه در زوج‌های متقاضی ازدواج» که در یک طرح آزمایشی تک‌موردی از نوع خط‌پایه چندگانه، روی سه زوج متقاضی ازدواج انجام گرفت. نتایج نشان داد که تأثیر بهبودی نسبی آموزش پیش از ازدواج مبتنی بر انتظارات ایده‌آل‌گرایانه در کاهش انتظارات زوج‌های اول (۴۲/۵۵ درصد) و دوم (۳۸/۴۶ درصد) مؤثر بود و نه برای زوج سوم (۳۰/۶۱ درصد). پژوهش مختاری و همکاران (۱۴۰۰) با عنوان «تأثیر آموزش پیش از ازدواج طرحواره محور بر ارزش‌های ازدواج و تصویر ایده‌آل از همسر در دختران مجرد» که به روش نیمه‌آزمایشی انجام شد. نتایج نشان داد که آموزش پیش از ازدواج طرحواره‌محور بر ارزش‌های ازدواج تأثیر معناداری داشته است ($p < 0/05$). در متغیر تصویر ایده‌آل از همسر نیز، در مرحله پس‌آزمون تفاوت معناداری بین گروه آزمایش و کنترل وجود داشت.

3- Yalseen & Karahan

1- Odero, M. E. A
2- Vail, S. H

از نظر پارسونز جامعه پدیده‌ای به نسبت منظم و به سامان است و مسئله اصلی جامعه یکپارچگی است؛ از نظر او رفتار اجتماعی تصادفی نیست، بلکه الگومند است. نیروهایی مانند هنجارهای مربوط به رفتار، اجتماعی شدن برای پذیرش نقش‌ها و نظایر آن باعث الگومندی رفتار اجتماعی و نظم جامعه می‌شود. او استدلال می‌کند که کنش انسان همیشه ابعادی هنجاربخش دارد که در درون فرد کار می‌کند و مایه انگیزش او هستند و مبنایی برای یک الگوی کنش داوطلبانه را فراهم می‌آورند (۷). معتقد بود کنشگر با اراده خود و در قالب کنش (یا در چارچوب ساخت)، کنش می‌کند؛ این قالب کنش، همان ارزش‌ها و هنجارها هستند... از نظر او فرد به طور ارادی و داوطلبانه، کنش خود را در یک قالب اجتماعی انجام می‌دهد؛ به این معنی که هنجارها و ارزش‌های مربوط به نقش را رعایت می‌کند. وقتی در قالب این ارزش‌ها عمل می‌کند، در واقع به انتظارات اجتماعی پاسخ داده است. او کنش اجتماعی را ناشی از موقعیت و نقش اجتماعی فرد در جامعه می‌دانست (۱۱).

از نظر پارسونز همبستگی خانوادگی در خانواده هسته‌ای جدید، مانند سایر نظام‌های خانوادگی، منوط به ثبات گروه‌های بزرگ خویشاوندی نبوده بلکه عامل همبستگی، رابطه‌ی عاشقانه بین زن و شوهر است و وجود عشق رمانتیک به عنوان عامل اصلی ازدواج، باعث ایجاد محیطی صمیمی و سرشار از عشق و علاقه در رابطه زن و شوهر و والدین و فرزندان خواهد شد. ... از نظر پارسونز برای دستیابی به حداکثر کارکردهای خانواده هسته‌ای، وجود دو تفاوت اساسی در میان اعضای خانواده ضروری است: یکی وجود دو قطب مخالف رهبری و زیردستان، و دیگری تقسیم کار بر اساس جنس. به اعتقاد او این تقسیم نقش باعث حفظ وحدت خانوادگی می‌شود. نقش مردان، تعیین‌کننده‌ی پایگاه اجتماعی خانواده از طریق شغل و نقش زن ایجادکننده‌ی روابط عاطفی (بیان‌گر) برای اعضای خانواده است که از مشکلات گوناگون اجتماعی رنج می‌برند. هرگونه تداخل و تغییر در الگوی نقش‌ها سبب برهم خوردن تعادل زندگی می‌شود. به نظر پارسونز ایفای نقش‌های تخصصی مردانه و زنانه، عامل دوام و بقای خرده‌نظام خانواده در چارچوب نظام اجتماعی است (۱۶).

آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج نیز کاری فرهنگی است که از طریق آن آگاهی و دانش زوجین نسبت به اهمیت تقسیم‌کار در خانواده افزایش می‌یابد و همچنین دانش و آگاهی زوجین نسبت به اهمیت و راه کارهای سازگاری زوجین افزایش می‌یابد؛ به عبارتی فرهنگ‌سازی می‌شود و این آگاهی‌سازی باعث انسجام خانواده و همچنین باعث کنترل و هدایت رفتارها و اهداف زوجین می‌شود و به تبع آن باعث افزایش سازگاری زوجین می‌شود. از نظر دورکیم هنجارها و ارزش‌های مشترک جامعه با نظارت و تنظیم گرایش‌های فردی افراد، نقش عمده‌ای در حفظ جامعه و جلوگیری از بی‌هنجاری دارد. او معتقد است واقعیت‌های اجتماعی بر اراده‌ی افراد چیرگی دارند و بر آن‌ها تحمیل می‌شوند. از نظر او احساسات و باورها مانند ابعاد دیگر زندگی اجتماعی، به عنوان واکنشی در برابر نیازهای اجتماعی به وجود آمده‌اند و کارکرد آن‌ها ایجاد یکپارچگی اجتماعی است. از نظر دورکیم باورها و ارزش‌

مهارت‌های ارتباطی تأثیر مثبتی بر سازگاری زناشویی دارد و به اصلاحات رفتاری دراز مدت در زوجها منجر می‌شود (۱۹). استنلی^۱ و همکاران (۲۰۰۶) در پژوهشی که به شیوه همبستگی انجام دادند، اعلام کردند که شرکت در برنامه‌های آموزشی پیش از ازدواج با سه مؤلفه سطوح بالاتر رضایت‌مندی، تعهد ازدواج و سطوح پایین‌تر تعارض و نیز کاهش طلاق در ارتباط بوده است (۲). مطالعه جیسون (۲۰۰۶) نیز نشان داد زوجینی که آموزش قبل از ازدواج را دریافت کرده بودند ۳۱ درصد شانس کمتری برای جدایی داشتند (۱۲). نتایج تحقیق کارول و دوهرتی (۲۰۰۳) نشان داد زوجینی که در برنامه‌های آموزش پیش از ازدواج شرکت کرده بودند ۳۰٪ بیشتر در ازدواج خود نسبت به آنهایی که آموزش ندیده بودند، موفق‌تر بودند. با همسران خود ارتباط بیشتری دارند، مهارت‌های مدیریتی حل مسئله را بهتر می‌دانند و در جنبه‌های مثبت ارتباطی، مهارت بیشتری دارند و افرادی که آموزش پیش از ازدواج دیده‌اند، کمتر با طلاق مواجه هستند (۴).

جمع‌بندی نتایج تحقیقات نشان می‌دهد تأثیر آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج غالباً بر روی مؤلفه‌هایی هم‌چون رضایت جنسی زوجین، تاب‌آوری زوجین، ازدواج موفق زوجین، کیفیت روابط زوجین، حل تعارضات، رضایت زناشویی، ثبات زناشویی و تعهدات زوجین مثبت است.

مقاله حاضر مبتنی بر نظریه کارکردگرایی به ویژه نظرات پارسونز^۲ و دورکیم^۳ و نظریه‌های دیوید اولسون^۴ و اندیشمندان مکتب فرانکفورت و نتایج تحقیقات پیشین قابل تبیین است. «کارکردگرایی جامعه را به مثابه موجود زنده یا نظام متشکل از بخش‌ها و حوزه‌های بهم پیوسته در نظر می‌گیرد که هریک از این حوزه‌ها، در راستای حفظ کل نظام و داشتن عملکرد مناسب برای آن وظایفی به عهده دارند» (۸). کارکردگرایان بر نظم اجتماعی تأکید دارند و هنجارها و ارزش‌های مشترک جامعه را برای حفظ نظم اجتماعی و بقای جامعه مهم و اساسی می‌دانند و معتقدند افراد از طریق فرآیند اجتماعی شدن یا جامعه‌پذیری، این هنجارها و ارزش‌های جامعه را می‌آموزند و درونی می‌کنند و با دیگر افراد جامعه به باورهای مشترک می‌رسند و این باورهای مشترک انسجام و نظم اجتماعی را تداوم می‌بخشد (۱۱). طبق این دیدگاه می‌توان گفت اگر زوجین با آموزش قبل از ازدواج به آگاهی و باور مشترک برسند، سازگاری آن‌ها افزایش می‌یابد.

به اعتقاد دورکیم انسجام اجتماعی هدف‌ها، واکنش‌ها و چگونگی رفتار فردی انسان را تعیین می‌کند و فرهنگ و نهادهای اجتماعی بنیادی‌ترین منشأ انسجام اجتماعی هستند و انسجام اجتماعی دو کارکرد مهم دارد: نخست اینکه امکان حمایت روانی اعضای جامعه را در وضعیت‌های بحرانی فراهم می‌کند و... دوم نقش آن در کنترل و نظارت بر افراد جامعه (یا خانواده) است به طوری که افراد به خدمت خانواده درمی‌آیند. همچنین او معتقد است که ثبات و استواری خانواده به تقسیم کار بر مبنای جنس بستگی دارد که همسران نقش‌ها و وظایف خود را به خوبی ایفا کنند و سازگاری افزایش می‌یابد (۱۳).

3- Emil durkheim

4- David olson

1- Stanley, S. M

2- Talcott parsons

فرمول کوکران تعیین شده و برابر ۳۸۷ نفر است. روش نمونه‌گیری در مرحله اول طبقه‌ای متناسب با حجم و سپس نمونه‌گیری در دسترس بود. ابتدا سهمیه شهرهای اصفهان و شهرکرد از حجم نمونه، به نسبت جامعه آماری مشخص و به ترتیب ۳۲۹ نفر و ۵۸ نفر تعیین شد. سپس با همکاری مراکز بهداشتی مجری دوره‌های پیش از ازدواج، نمونه‌های در دسترس شناسایی و پرسشنامه‌ها در اختیار آنها قرار گرفت. پاسخگویان از نظر اطلاعات جمعیت شناختی شامل جوانانی بودند که ساکن شهر اصفهان یا شهر شهرکرد بودند و در طی سال‌های (۱۳۹۸-۱۳۹۶) ازدواج کرده‌اند. پاسخگویان پرسشنامه‌ها را پس از تکمیل، به محققان تحویل دادند.

اولین ابزار پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج است که شامل ۱۴ گویه است و ۳ مولفه این متغیر را می‌سنجد؛ میزان پایایی آن با آزمون آلفای کرونباخ سنجیده و تأیید شده است. مقدار آلفای مولفه «مهارت‌های زندگی و اخلاق» با ۵ گویه برابر (۰/۷۱) و مقدار آلفای مولفه «رابطه جنسی و باروری سالم» با ۶ گویه برابر (۰/۷۲) و مقدار آلفای مولفه «آگاهی از حقوق زوجین» با ۳ گویه برابر (۰/۷۴) است.

دومین ابزار پژوهش پرسشنامه متعادل شده سازگاری گراهام‌بی. اسپانیر (DAS) است. این مقیاس در سال ۱۹۷۶ توسط اسپانیر طراحی شده و چهار بعد سازگاری زوجین (ابراز محبت، توافق دونفری، رضایت‌مندی دونفری، پیوستگی خانواده) را می‌سنجد. اسپانیر پایایی آن را از طریق ضریب آلفای کرونباخ (۰/۹۶) به دست آورد و به منظور بررسی اعتبار سازه، از مقیاس سازگاری زناشویی لاک-والاس استفاده نمود و ضریب همبستگی این دو مقیاس را در میان افراد متأهل برابر با (۰/۸۶) و در میان افراد مطلقه برابر با (۰/۸۸) گزارش نمود (۳۳). نسخه‌ای از این مقیاس را، ثنایی، علاقه‌بند و هومن (۱۳۷۹) در ایران ترجمه و آماده‌ی اجرا نمودند که در پژوهش درویزه و کهیکی (۱۳۸۷) ضریب آلفای کرونباخ آن (۰/۹۴) گزارش شده است (۳۳). این مقیاس در تحقیق حاضر شامل ۲۳ گویه است و ۴ مولفه سازگاری زوجین را می‌سنجد. پایایی آن با آزمون آلفای کرونباخ سنجیده شده است. مقدار آلفای مولفه «ابراز محبت» با ۴ گویه برابر (۰/۷۱) و مقدار آلفای مولفه «توافق دو نفری» با ۷ گویه برابر (۰/۷۴) و مقدار آلفای مولفه «رضایت زناشویی» با ۷ گویه برابر (۰/۶۸) است و مقدار آلفای مولفه «همبستگی دو نفری» با ۵ گویه برابر (۰/۷) است.

نمره‌گذاری گویه‌ها بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای (خیلی زیاد، زیاد، تاحدودی، کم و خیلی کم) است. برای سنجش روایی پرسشنامه تحقیق، از اعتبار محتوایی (با تأیید استاد راهنما و چندین تن از اساتید دانشگاه) و اعتبار سازه‌ای از نوع تحلیل عاملی استفاده شد که ضریب روایی کل پرسشنامه آموزش‌ها و مشاوره قبل از ازدواج برابر (۰/۷۳) و ضریب روایی کل پرسشنامه سازگاری زوجین برابر (۰/۷۲) است. داده‌ها نیز با نرم-

های مشترک در جوامع ساده باعث پیوستگی جامعه می‌شود و تقسیم-کار، وابستگی مقابل و تمایزها و تفاوت‌ها باعث انسجام در جوامع پیچیده می‌شود. پارسونز نیز ارزش‌ها و هنجارهای جامعه را از عوامل نظم جامعه می‌داند. او همچنین تقسیم نقش و رابطه عاشقانه بین زن و شوهر را از بهترین اشکال حفظ وحدت خانوادگی و همبستگی خانواده می‌داند.

دیوید اولسون نیز معتقد است بسیاری از آسیب‌های ازدواج، همچون طلاق، خودکشی، مشکلات رفتاری، اختلالات خلقی، طلاق عاطفی و حاصل نداشتن دانش و استراتژی مشخص برای انتخاب همسر است و زوجین باید به آموختن اصول پویای ازدواج و بالا بردن مهارت‌های لازم زندگی اقدام کنند (۱۵). او معتقد است، هدف زیربنایی بسیاری از رویکردهای آماده‌سازی / غنی‌سازی ازدواج، کمک به قوی‌تر شدن پیوندهای زناشویی است و نقش بزرگی را در رشد و بالندگی میلیون‌ها زوج در سراسر جهان به خود اختصاص داده است (۴). از نظر وینچ^۱ رضایت زناشویی فقط زمانی به دست می‌آید که وضعیت جاری فرد در روابط زناشویی با آنچه که او توقع دارد، مطابقت داشته باشد. آلیس^۲ رضایت زناشویی را نشأت گرفته از احساساتی می‌داند که با خشنودی، رضایت و لذت تجربه شده توسط زن یا شوهر در ارتباط باشد. همچنین از نظر فردی، تفکر نقش مهمی در رضایت زناشویی دارد (۲۸).

از دیدگاه هنری ژیرو^۳ و پائولو فریره^۴ (جامعه‌شناسان مکتب فرانکفورت) نقش آگاهی انسان در کنش‌های او مهم است؛ به این معنی که انسان براساس میزان آگاهی خود و نوع درک خود از موقعیت‌های مختلف کنش می‌کند. از طرفی نوع درک انسان نیز وابسته به میزان آگاهی اوست. پائولو فریره معتقد است انسان منفعل نیست و توانایی آگاهی یافتن از شرایط خود و تغییر آن را دارد. انسان توانایی شناخت و دگرگون ساختن واقعیت را دارد. هنری ژیرو نیز برای نقش آگاهی انسان و محیط زندگی او در واکنش‌هایش اهمیت زیادی قائل بود. معتقد بود انسان‌ها دارای ابتکار و خلاق هستند و قوانین و هنجارهای جامعه به صورت یکسان از طرف همه افراد جامعه پذیرفته و اجرا نمی‌شوند، بلکه انسان‌ها در موقعیت‌های مختلفی که قرار می‌گیرند براساس نوع درک‌شان از آن موقعیت و همچنین با توجه به علایق خود و دیگر اقتضائات محیطی، واکنش‌های متفاوتی از خود بروز می‌دهند (۱۱).

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر پیمایشی و در چارچوب روش‌شناسی کمی است؛ از نظر زمانی، مقطعی و از نظر هدف، کاربردی و به لحاظ ماهیت، علی معلولی است. گردآوری داده‌ها، از طریق پرسشنامه انجام شد. جامعه آماری شامل کلیه جوانان شهرهای اصفهان و شهرکرد بود که در سال‌های (۱۳۹۸-۱۳۹۶) ازدواج کرده‌اند؛ تعداد ۴۴۰۷۴ ازدواج در این شهرها ثبت شده است^۵. بنابراین جامعه آماری ۸۸۱۴۸ نفر بود که ۷۵۸۵۲ نفر ساکن شهر اصفهان و ۱۲۲۹۶ نفر ساکن شهر شهرکرد بودند. حجم نمونه با

۵- برگرفته از سایت‌های ثبت احوال کشور (دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی) و مدیریت و برنامه‌ریزی استان اصفهان (معاونت آمار و اطلاعات)

1- Winch
2- Ellis
3- Henry giroux
4- Paulo freire

افزارهای Amos و Spss و تکنیک‌های کمی (آزمون رگرسیون) تحلیل گردید.

فاصله‌ای و نرمال هستند و داده‌های پژوهشی نیز بر اساس آزمون گلموگروف اسمیرنوف نرمال است (جدول ۳)؛ لذا برای بررسی فرضیه از آزمون ضریب رگرسیون استفاده شده که نتایج آن در جدول (۴) آمده است.

یافته های پژوهش

برای سنجش متغیر مستقل «آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج» از ۱۴ گویه در سطح اندازه‌گیری رتبه‌ای به صورت طیف ۵ قسمتی استفاده شد. نمره ۷۰ نشان‌دهنده بالاترین سطح آموزش و مشاوره‌های قبل از ازدواج و نمره ۱۴ نشان‌دهنده پایین‌ترین میزان آموزش و مشاوره‌های قبل از ازدواج می‌باشد. برای سنجش متغیر وابسته سازگاری زوجین از ۲۳ گویه در سطح اندازه‌گیری رتبه‌ای به صورت طیف ۵ قسمتی استفاده شد. نمره ۱۱۵ نشان‌دهنده بالاترین سطح و نمره ۲۳ نشان‌دهنده پایین‌ترین میزان سازگاری می‌باشد. فرضیه تحقیق نیز عبارت است از: آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر سازگاری زوجین مؤثر است؛ هر دو متغیر مستقل و وابسته

جدول (۴) نشان می‌دهد تأثیر آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر سازگاری زوجین معنی‌دار است. چون سطح معنی‌داری ($p=0.00$) آزمون مثبت و کوچکتر از 0.05 است ($p<0.05$) و شدت همبستگی بین میزان آموزش و مشاوره‌های قبل از ازدواج و سازگاری زوجین $15/4 = 23$ درصد است، نشانگر رابطه مستقیم و مثبت آموزش و مشاوره‌های قبل از ازدواج و سازگاری زوجین است؛ هرچه میزان آموزش و مشاوره‌های قبل از ازدواج بیشتر، میزان سازگاری زوجین و ابعاد آن نیز بیشتر می‌شود. به این ترتیب معادله رگرسیونی سازگاری زوجین و ابعاد آن به صورت زیر خواهد بود:

$$\begin{aligned} \text{میزان آموزش و مشاوره قبل از ازدواج} &= 9/62 + 0/301 \text{ (میزان آموزش و مشاوره قبل از ازدواج)} \\ \text{میزان آموزش و مشاوره‌های قبل از ازدواج} &= 13/21 + 0/256 \text{ (میزان پیوستگی به خانواده)} \\ \text{میزان آموزش و مشاوره قبل از ازدواج} &= 18/59 + 0/234 \text{ (میزان توافق و هم‌رأیی زوجین)} \\ \text{آموزش و مشاوره قبل از ازدواج} &= 10/57 + 0/151 \text{ (میزان ابراز عواطف و احساسات زوجین)} \\ \text{میزان آموزش و مشاوره های قبل از ازدواج} &= 51/47 + 0/393 \text{ (میزان سازگاری زوجین)} \end{aligned}$$

جدول ۱ - سطوح نمرات پاسخگویان از گویه‌های مربوط به «آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج»

درصد تراکمی	درصد	فراوانی	سطوح آموزش و مشاوره‌های قبل از ازدواج (۱۴ گویه)
۲۶/۱	۲۶/۱	۱۰۱	مشاوره در سطح کم (نمره کمتر از ۲۸)
۹۴/۸	۶۸/۷	۲۶۶	مشاوره در سطح متوسط (۲۸ تا ۵۶)
۱۰۰	۵/۲	۲۰	مشاوره در سطح زیاد (بیشتر از ۵۶)
—	۱۰۰	۳۸۷	جمع

جدول ۲ - سطوح نمرات پاسخگویان از گویه‌های مربوط به «سازگاری زوجین»

درصد تراکمی	درصد	فراوانی	سطوح سازگاری (۲۳ گویه)
۲۲/۵	۲۲/۵	۸۷	سازگاری در سطح کم (نمره کمتر از ۴۶)
۸۹/۷	۶۷/۱	۲۶۰	سازگاری در سطح متوسط (۴۶ تا ۹۲)
۱۰۰	۱۰/۴	۴۰	سازگاری در سطح زیاد (بیشتر از ۹۲)
—	۱۰۰	۳۸۷	جمع

جدول ۳ - مربوط به آزمون اسمیرنوف

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	مقدار Z	سطح معنی داری sig
میزان آشنایی با روابط جنسی	۱۹/۳۳	۱/۲	۰/۰۵۴	۰/۰۰۶ = نرمال
میزان مهارت های اخلاقی و زندگی	۱۵	۲/۲	۰/۰۴۹	۰/۰۰۶۸ = نرمال
میزان آگاهی از حقوق زوجین	۸/۳۷	۲/۷	۰/۰۴۸	۰/۰۰۶۹ = نرمال
آموزش و مشاوره های قبل از ازدواج	۳۸/۵	۵/۵	۰/۰۵۱	۰/۰۰۷۵ = نرمال
ابراز عواطف و احساسات	۱۰/۳	۱/۸	۰/۰۵۴	۰/۰۰۶ = نرمال
توافق و همراهی همسران	۲۶/۱	۴/۵	۰/۰۵۱	۰/۰۰۶۳ = نرمال
رضایت مندی از زندگی زناشویی	۲۲/۱	۲/۷۹	۰/۰۴۳	۰/۰۰۷ = نرمال
پیوستگی خانواده	۱۷/۹	۲/۶	۰/۰۴۷	۰/۰۰۷۱ = نرمال
سازگاری زوجین	۷۸/۷	۹	۰/۰۴۳	۰/۰۱ = نرمال

مدل رگرسیونی آموزش و مشاوره های قبل از ازدواج در

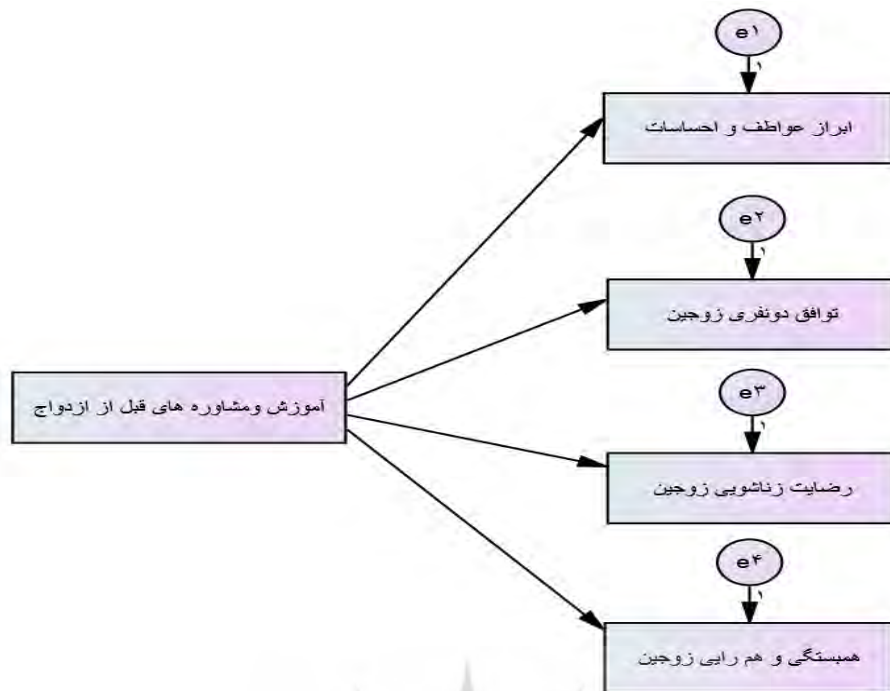
ابعاد سازگاری زوجین

واریانس ها و وزن های رگرسیونی و مجموعه پارامترهای آزاد برای مدل تدوین شده در جداول (۵ و ۷) منعکس شده اند. در مجموع ۱۵ پارامتر برای برآورد آزاد تعریف شده اند. مدل نظری و مدل تجربی تحقیق نیز به ترتیب در شکل های (۱ و ۲) آمده است.

در این تحقیق تأثیر متغیر مستقل از طریق آزمون رگرسیون و با نرم افزار Amos¹ مورد بررسی قرار گرفته است. پارامترهای آزاد در مدل شامل

جدول ۴ - نتایج حاصل از آزمون رگرسیون بین آموزش و مشاوره قبل از ازدواج و سازگاری زوجین و ابعاد آن

متغیر مستقل	متغیر وابسته	ضریب رگرسیون	تعداد نمونه	سطح معنی داری	ضریب تبیین به درصد	عرض از مبدا
میزان ابراز عواطف و احساسات	۰/۱۵۱	۳۸۷	۰/۰۰۰۰۱	۳/۲	۱۰/۵۷	
میزان آموزش ها و همراهی همسران	۰/۲۳۴	۳۸۷	۰/۰۰۰۰۱	۵/۵	۱۸/۵۹	
مشاوره های قبل از ازدواج	۰/۳۰۱	۳۸۷	۰/۰۰۰۰۱	۹	۹/۶۲	
میزان پیوستگی خانواده	۰/۲۵۶	۳۸۷	۰/۰۰۰۰۱	۶/۵	۱۳/۲۱	
میزان سازگاری زوجین	۰/۳۹۳	۳۸۷	۰/۰۰۰۰۱	۱۵/۴	۵۱/۴۷	

شکل ۱- مدل نظری «تأثیر آموزش و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر ابعاد سازگاری زوجین»

جدول ۵ - واریانس متغیرهای بررسی شده

مدل	شرح	مقادیر	S.E.	C.R.	P
	واریانس متغیر آموزش و مشاوره‌های قبل از ازدواج	۳۰/۲۲	۲/۱۷	۱۳/۸۹	***
مدل رگرسیونی	واریانس متغیر خطای ساختاری e1 (مربوط به ابراز عواطف و احساسات)	۳/۳۹	۰/۲۴	۱۳/۸۹	***
	واریانس متغیر خطای ساختاری e2 (مربوط به هم‌رایی و توافق دو نفری)	۱۹/۸۷	۱/۴۳	۱۳/۸۹	***
	واریانس متغیر خطای ساختاری e3 (مربوط به رضایت از زندگی زناشویی)	۱۸/۳۲	۲/۳۱	۱۳/۸۹	***
	واریانس متغیر خطای ساختاری e4 (مربوط به همبستگی و پیوستگی)	۶/۵۹	۰/۴۷	۱۳/۸۹	***

ریشه میانگین مربعات باقی‌مانده^۲ و شاخص‌های تطبیقی از جمله GFI شاخص نیکویی برازش^۴، IFI شاخص برازش افزایشی^۵، NFI شاخص برازش هنجار شده یا شاخص برازش بنتلر - بونت^۶، TLI شاخص توکر

برای محاسبه درجه آزادی (DF) باید تعداد عناصر غیرزائد در ماتریس کوواریانس (NRE) را از تعداد پارامترهای آزاد (FP) کم کنیم، به این ترتیب داریم:

$$DF = NRE - FP \rightarrow DF = 15 - 9 \rightarrow DF = 6$$

در جدول (۶) مقادیر شاخص‌های مطلق از جمله: درجه آزادی، کای اسکوئر - خی دو، AGFI شاخص نیکویی^۲ برازش اصلاح‌شده، RMR

- 4- Goodness of Fit Index
- 5- Incremental Fit Index
- 6- Normal Fit Index (Bentler - Bonett Index)

- 1- Free Parameters
- 2- Adjusted Goodness of Fit Index
- 3- Root Mean Squared Residual

جدول ۶ - شاخص نكویی برازش مدل

شاخص	مقادیر مدل	مقادیر لازم برای برازش و نیکویی مدل
درجه آزادی	۶	--
کای اسکوئر	۳/۲۹	--
سطح معنی‌داری	۰۰۰	کوچک‌تر از ۰/۰۵ باشد
GFI	۰/۹۲	بزرگ‌تر از ۰/۹ نزدیک به یک باشد
AGFI	۰/۹۳	بزرگ‌تر از ۰/۹ نزدیک به یک باشد
RMR	۰/۶۵	کوچک‌تر از ۰/۹ نزدیک به صفر باشد
TLI	۰/۹۳	بزرگ‌تر از ۰/۹ نزدیک به یک باشد
CFI	۰/۹۱	بزرگ‌تر از ۰/۹ نزدیک به یک باشد
NFI	۰/۹	بزرگ‌تر از ۰/۹ نزدیک به یک باشد
RMSEA	۰/۱۲	کوچک‌تر از ۰/۸ نزدیک به یک باشد
Cmin/DF	۴/۸۸	بین ۳-۵ باشد
PNFI	۰/۵۳	۰/۶ - ۰/۵

یک باشد. همچنین لازم است ریشه میانگین مربعات باقی‌مانده (RMR) کوچک‌تر از ۰/۹ و ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) کوچک‌تر از ۰/۰۵ باشد و نسبت کای اسکوئر به درجه آزادی کمتر از بین ۳-۵ باشد. جدول (۶) نشان می‌دهد کلیه شاخص‌های برازش الگوی نهایی، از برازش کاملاً رضایت‌بخش مدل حکایت دارد.

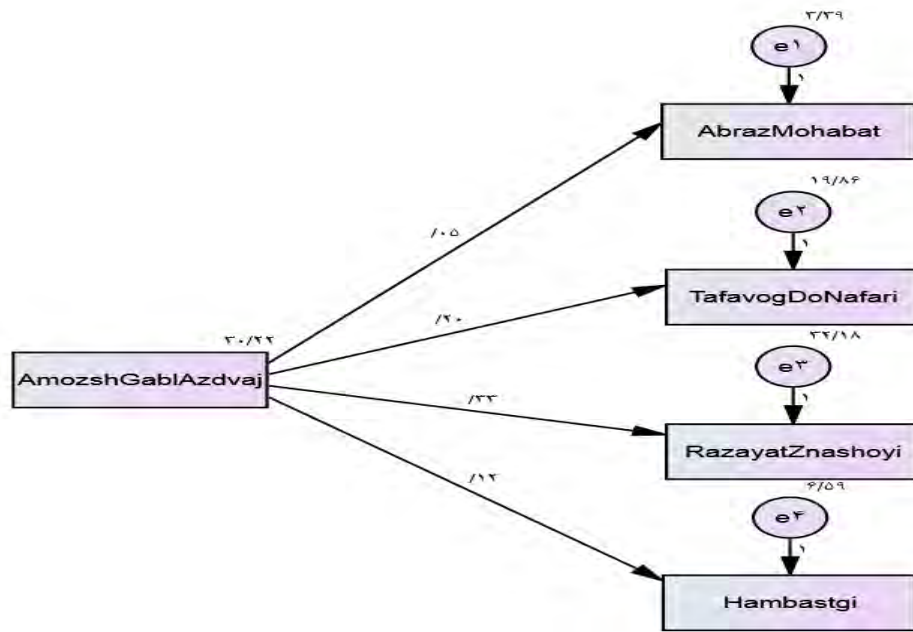
لویس^۱ و شاخص‌های اقتصادی از جمله RMSEA ریشه میانگین مربعات خطای برآورد^۲، CMIN/DF کای اسکوئر هنجار شده می‌باشند. بر اساس منابع موجود در یک الگوی مطلوب لازم است شاخص نیکویی برازش (GFI)، شاخص برازش هنجار شده (NFI)، شاخص برازش افزایشی (IFI) و شاخص توکر لویس (TFI) بزرگ‌تر از ۰/۹ نزدیک به

جدول ۷ - وزن‌های رگرسیونی متغیرهای بررسی شده

متغیر مستقل	تأثیر	متغیر وابسته	برآورد	S.E.	C.R.	P
آموزش‌ها و مشاوره‌های	←	ابراز عواطف و احساسات	۰/۰۵	۰/۰۱۷	۲/۹۹	***
قبل از ازدواج	←	هم‌رأیی و توافق دونفری	۰/۲۰	۰/۰۴۱	۴/۷۳	***
	←	رضایت‌مندی از زندگی زناشویی	۰/۳۳	۰/۰۵۳	۶/۱۹	***
	←	همبستگی و پیوستگی	۰/۱۲	۰/۰۲۴	۵/۱۹	***
تعداد متغیرهای مشاهده شده:			۵			
تعداد متغیرهای پنهان			6			
تعداد متغیرهای بیرونی			6			
تعداد متغیرهای درونی			5			
درجه آزادی			6			
تعداد کل پارامترهای آزاد (FP)			۱۵			
تعداد متغیرها			۹			

2- Root Mean Squared Error of Approximation

1- Tucker - Lewis Index

شکل ۲- مدل تجربی با مقادیر وزن‌های رگرسیونی مربوط به تأثیر آموزش و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر ابعاد سازگاری زوجین

جدول ۸ - وزن‌های رگرسیونی استاندارد شده متغیرها

شرح	مقادیر استاندارد شده
رضایت‌مندی از زندگی زناشویی	۰/۳۰
همبستگی و پیوستگی	۰/۲۶
هم‌رأیی و توافق دو نفری	۰/۲۳
ابراز عواطف و احساسات	۰/۱۵
سازگاری زوجین	۰/۳۹

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر سازگاری زوجین و ابعاد آن در سال‌های اولیه زندگی مشترک بود. یافته‌های پژوهش نشان داد آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر سازگاری زوجین در سال‌های اولیه زندگی مشترک تأثیر مستقیم، مثبت و معنی‌داری دارد. همچنین نشان داد آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج بر ابعاد سازگاری زوجین تأثیر دارد. به میزان (۰/۳۰) بر رضایت‌مندی از زندگی زناشویی، به میزان (۰/۲۶) بر پیوستگی به خانواده، به میزان (۰/۲۳) بر هم‌رأیی و توافق دونفری، به میزان (۰/۱۵) بر ابراز عواطف و احساسات تأثیر دارد و به میزان (۰/۳۹) بر سازگاری زوجین مؤثر است.

با توجه به اینکه تحقیقات پیشین غالباً تأثیر برنامه‌های مختلف آموزشی پیش از ازدواج را بر متغیرهای گوناگونی که کم و بیش با سازگاری زوجین و یا ابعاد آن مرتبط هستند، تأیید کرده‌اند؛ می‌توان گفت یافته

های تحقیق حاضر با تحقیقات پیشین هم‌سویی دارند. با اینکه تحقیقات پیشین غالباً با روش نیمه‌تجربی انجام گرفته و تحقیق حاضر پیمایشی است ولی نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات پیشین هم‌سویی دارند. نتایج تحقیق با نتایج تحقیقات رجبی و خان‌زاده (۱۴۰۰)، مختاری و همکاران (۱۴۰۰)، اودیرو (۲۰۱۹)، ویل (۲۰۱۶) نظری (۱۳۹۹)، ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۸)، رضازاده و همکاران (۱۳۹۸)، اکبری ترکستانی و همکاران (۱۳۹۶)، استنلی و همکاران (۲۰۰۶)، یالسن و کاراهان (۲۰۰۷)، کارول و دوهرتی (۲۰۰۳)، موسوی و همکاران (۱۳۹۶)، جهان (۱۳۹۶)، نعیم و رضایی‌شریف (۱۳۹۵)، رفیعی و همکاران (۱۳۹۴) هم‌سویی دارد. پژوهش رفیعی و همکاران نیز نشان داد که آموزش آمادگی برای ازدواج در جهت بهبود انتظارات زناشویی و ابعاد آن مؤثر بوده است.

در تبیین تأثیر مشاوره‌ها و آموزش‌های قبل از ازدواج بر رضایت زناشویی زوجین، می‌توان از دیدگاه وینچ و آلیس استفاده کرد. آلیس رضایت زناشویی را نشأت گرفته از احساساتی می‌داند که با خشنودی، رضایت و لذت تجربه شده توسط زن یا شوهر در ارتباط باشد. از نظر او، تفکر نقش مهمی در رضایت زناشویی دارد. از نظر وینچ رضایت زناشویی فقط زمانی به دست می‌آید که وضعیت جاری فرد در روابط زناشویی با آنچه که او توقع دارد، مطابقت داشته باشد؛ طبق تحقیقات پیشین نیز، آموزش‌های قبل از ازدواج باعث کاهش انتظارات ایده‌آل‌گرایانه می‌شود؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که آموزش‌های قبل از ازدواج باعث افزایش رضایت زناشویی (که یکی از ابعاد سازگاری زوجین است) می‌شود.

محدودیت‌ها و پیشنهادات

یکی از محدودیت‌های تحقیق حاضر کمبود تحقیقات انجام یافته با روش پیمایشی در ارتباط با موضوع بود. تحقیقات پیشین غالباً با روش نیمه تجربی انجام شد؛ بنابراین پیشنهاد می‌گردد محققان پژوهش‌هایی با حجم وسیع‌تر (با جامعه آماری گسترده و یا مطالعات طولی آینده‌نگر) به بررسی تأثیر آموزش‌های قبل از ازدواج (که در مراکز بهداشتی ارائه می‌گردد) بر سازگاری زوجین بپردازند.

از محدودیت‌های تحقیق، عدم وجود ابزار پژوهش بود جهت سنجش متغیر «آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج» که در مراکز بهداشتی ارائه می‌گردد؛ محقق پژوهش حاضر جهت ساختن پرسشنامه آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج، وقت زیادی را صرف مطالعه کتابچه‌ها و محتوای آموزشی مجازی مربوط به این آموزش‌ها کرده است و چندین جلسه به طور کامل در کلاس‌های آموزش قبل از ازدواج شرکت کرده است؛ پیشنهاد می‌شود محققان و پژوهشگران در تحقیقات خود از این ابزار پژوهش استفاده کنند.

با توجه به نتایج تحقیق پیشنهاد می‌شود دوره آموزش‌های قبل از ازدواج طولانی‌تر و محتوای این دوره غنی‌تر گردد و مهارت‌های مختلف زندگی زناشویی در این دوره‌ها آموزش داده شود. یافته‌های تحقیق، تأثیرگذاری و اهمیت این دوره‌های آموزشی را نشان داده است، بنابراین پیشنهاد می‌شود مسئولین ذیربط به‌ویژه مسئولین وزارت بهداشت، دانشگاه‌های علوم پزشکی و دستگاه‌های مرتبط با امنیت خانواده‌ها، با لحاظ این یافته‌ها، تصمیمات دقیق‌تری نسبت به این دوره‌های آموزشی اتخاذ نمایند.

همچنین پیشنهاد می‌شود در دوره‌های آموزشی پیش از ازدواج (که در مراکز بهداشتی ارائه می‌گردد) علاوه بر آموزش‌های مرسوم، مطالب مرتبط با امنیت و ثبات خانواده‌ها توسط اساتید و صاحب‌نظران نیروهای انتظامی و حافظان امنیت، به زوجین آموزش داده شود.

ملاحظات اخلاقی

محققان به همه پاسخگویان پرسشنامه‌ها اطمینان دادند که اطلاعات شخصی آن‌ها محرمانه خواهد بود.

نتایج تحقیق با نظریات کارکردگرایان (به‌ویژه دورکیم) و دیوید اولسون قابل تبیین است؛ طبق دیدگاه کارکردگرایان، باورهای مشترک افراد جامعه، باعث انسجام و نظم اجتماعی و تداوم آن می‌شوند؛ به عبارتی اگر افراد جامعه به باورهای مشترک برسند همبستگی و انسجام آنان افزایش می‌یابد. از نظر دورکیم ارزش‌های مشترک جامعه با تنظیم گرایش‌های فردی افراد، نقش عمده‌ای در حفظ جامعه دارد. از نظر او کارکرد ارزش‌ها و باورها ایجاد یکپارچگی اجتماعی است؛ به عبارتی فرهنگ جامعه از عوامل انسجام اجتماعی است. از نظر وی در جوامع ساده باورها و ارزش‌های مشترک جامعه باعث پیوستگی جامعه می‌شود و در جوامع پیچیده تقسیم‌کار و تفاوت‌ها باعث انسجام می‌شود. پارسونز نیز ارزش‌ها و هنجارهای جامعه را از عوامل نظم جامعه می‌داند. او همچنین تقسیم نقش و رابطه عاشقانه بین زوجین را از بهترین اشکال حفظ وحدت خانوادگی می‌داند.

بنابراین اگر زوجین از طریق آموزش قبل از ازدواج، مطالب سودمندی در مورد ازدواج و زندگی مشترک کسب کنند و به باور مشترک دست یابند، انسجام خانواده تقویت می‌یابد. آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج کاری فرهنگی است که از طریق آن دانش زوجین در زمینه مسائل مختلف زندگی زناشویی افزایش می‌یابد و زوج‌ها از نقش خود در ایجاد یک رابطه صحیح و ثمربخش آگاهی یافته و به باورها و ارزش‌هایی دست خواهند یافت که رفتارها، تمایلات و اهداف زوجین را کنترل و هدایت می‌کند و به تبع باعث افزایش سازگاری زوجین می‌شود.

دیوید اولسون نیز معتقد است بسیاری از آسیب‌های ازدواج، همچون طلاق و مشکلات رفتاری حاصل نداشتن دانش و استراتژی مشخص برای انتخاب همسر است و زوجین باید به آموختن اصول پویای ازدواج و بالا بردن مهارت‌های لازم زندگی اقدام کنند. از آنجایی که آموزش قبل از ازدواج باعث افزایش دانش و آگاهی زوجین نسبت به مهارت‌های زندگی زناشویی می‌شود، این دانش باعث تنظیم انتظارات و گرایش‌های فردی زوجین و به تبع باعث افزایش سازگاری زوجین می‌گردد. هنری ژيرو و پائولو فریره نیز نقش آگاهی انسان در کنش‌های او را مهم می‌دانند. پائولو فریره معتقد است انسان منفعل نیست و توانایی آگاهی یافتن از شرایط خود و هم‌چنین تغییر آن را دارد. هنری ژيرو نیز برای نقش آگاهی انسان و محیط زندگی او در واکنش‌های اهمیت زیادی قائل بود. معتقد بود انسان‌ها خلاق هستند و انسان‌ها در موقعیت‌های مختلفی که قرار می‌گیرند براساس نوع درکشان از آن موقعیت و همچنین با توجه به علایق خود و دیگر اقتضانات محیطی، واکنش‌های متفاوتی از خود بروز می‌دهند.

طبق نظریات فوق آگاهی انسان، هدایت‌گر و جهت دهنده رفتار و اندیشه اوست. انسان براساس میزان آگاهی خود و نوع درک خود از موقعیت‌های مختلف کنش می‌کند. از طرفی نوع درک انسان نیز وابسته به میزان آگاهی اوست. میزان آگاهی فرد نسبت به یک رفتار، نگرش و رفتار او را شکل می‌دهد. بنابراین زوجینی که آموزش‌ها و مشاوره‌های قبل از ازدواج را دیده‌اند و آگاهی‌های لازم را برای زندگی مشترک زناشویی کسب کرده‌اند، رفتار و اعمال خود را در جهت ثبات خانواده و سازگاری در خانواده کنترل و تنظیم می‌کنند.

منابع مالی

همه منابع مالی و هزینه‌های تحقیق و انتشار مقاله توسط نویسندگان پرداخت شده است.

مقاله برگرفته از رساله مقطع دکتری است؛ نویسنده اول دانشجوی مقطع دکتری است؛ نویسنده دوم استاد راهنما و نویسنده مسئول است؛ نویسنده سوم استاد مشاور رساله می‌باشند.

مشارکت نویسندگان

تعارض منافع

نویسندگان با انتشار مقاله در فرم حاضر موافق هستند.

References

1. Akbari Torkestani, N. Ramezannejad, P. Abedi, M. Eshrati, B. Movahedmajd, M. Nekoobahr, A. Impact of preconception counseling on couples-based approach and engagement on partners' sexual satisfaction. School of Nursing and Midwifery Oroomie. (2017); (15); 244-251 .
2. Bankipourfard, A. Sadri, S. Momeni rad, F. Effective factors in strengthening the foundation of the family in the votes of the commentators and contemporary Muslim intellectuals. Cultural and educational women and family journal. (2017); (41); 69-86.
3. Carroll, JS. Doherty, WJ. Evaluating the Effectiveness of Premarital Prevention Programs, A Meta-Analytic Review of Outcome Research. Family Relations. (2004); 52(2); 105-118.
4. Darvishzade, S. Pasha, Gh. Review the effectiveness of premarriage training on students' love stories. The Quarterly Journal of Psychology. (2010); (5)14; 5-21.
5. Ebrahimi, S. Godarzi, M. Isanejad, O. The effectiveness of pre-marriage counseling through the couples care program (CARE) on expectations and comunicationalbeliefs in marriage applicants. Family Counseling and Psychtherapy. (2019); 9(27); 217-236.
6. Ekhtiari amiri, R. Farahbakhsh, kumars. Kalantar hormezi, A. Slimi bajestani, H. Pre-marital counseling based on Islamic-Iranian culture. Payesh journal. (2018); (4); 431-442 .
7. Esmith, Ph. Riley, A. Cultural theory. Translation by Mohsen Solasi. Tehran. Scientific publishing; (2015); 57-60.
8. Haghghatian, M. Education and reproduction of inequality. Afkar publishing; (2017); 17-18 .
9. Jahan, F. Studying the effect of the learning programme on compatibility of couples. 9th International Conference of Psychology and Social Sciences. Tehran. (2017); civilica.com.
10. Keshavarz, M. Mirzaei, Sh. Mirzaei, R. The effectiveness of pre-marriage skills for couples. Sixth Scientific Congress to develop and promote psychology in Iran. Tehran; (2018).
11. Khaledi sardashti, M. educational Sociology. Shahrekord. Niyusha publishing; (2020); 82,101,142.
12. Khaleghinejad, Kh. Daghighbin, E. Moslemi, L. Examination of educational requirements in pre marriage counseling classes. Family Health Quarterly. (2012); (1); 36-40.
13. Khatibi, A. measuring the effectiveness of compliance parameters on family consolidation. Cultural and educational women and family journal. (2018); (42); 7-31.
14. Maserrat Mashhadi, Z. Dolatshai, B. Evaluation of the effectiveness couples marital adjustment. Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ). (2017); 1(18);

69-84.

15. Mobaraki, M. Azizabadi farahani, F. Emamjome, F. The influence of the Additional insight and spiritual excellence plan in the family rests on the strengthening of the families of the martyred town. Journal of Cultural Management. (2018); (11); 35-52.

16. Moghtadaee, Z. Patrol in sociology of the family. Rasekhoon.net. (2016)

17. Mokhtari, S. yoosefi, Z. Mokshi, Gh. The Effect of Schema-Based Pre-marital Instruction. Journal of Women and Family Studies. (2022); 14(54); 51-72.

18. Moosavi, S. Fatehizade, M. Jazayeri, R. Effectiveness of couples education based on personality disorder Model on the couples adaptability. Cognitive and behavioral science research. (2017); (7); 83-106.

19. Naeim, M. Rzaei sharif, A. The effectiveness of life skills on marital harmony and reduction of domestic violence against women. The Journal of Psychology and Psychology recognized. Journal of Psychology and psychiatry. (2016); (3); 21-32.

20. Nazari, B. Effectiveness of Premarital Training based on Interpersonal Choices and Knowledge Program on Dysfunctional Relationship Beliefs of Couples in the Verge of Marriage with Conflict. Journal of Social Psychology. (2021); 14(58); 241-249.

21. Rafiej, A. Etemadi, A. Bahrami, F. Jazayeri, F. the effect of readiness for marriage on marriage expectations and its components on married girls in isfahan. Scientific Quarterly, Research of Women and Society. (2015); (6); 21-39.

22. Rahbarian Yazdi, B. Sahaghi, H. The effectiveness of pre-marriage training with a Adlry approach to attitudes toward marriage among girls on the eve of marriage.

The Review of New Strategic Strategies in Psychology and Education. (2019); (1); 23-43.

23. Rajabi, Gh. Khanzadeh, A. Effect of Premarital Education Based on Idealistic Marital. Expectation's on Reducing Idealistic Marital Expectation's in Marriage Applicant Couples: A Single Case Study. Quarterly Journal of Psychological Methods and Models. (2021); 12(43); 14-30

24. Rajabi, Gh. Abasi, Gh. Examination of the effectiveness of pre-marriage education in terms of program training program is to reduce the marital expectations of unmarried youth. Journal of Clinical Psychology and Psychology of Iran. (2020); 4(25); 384-395.

25. Rezabeygi davarani, E. Khanjani, N. Iranpour, A. Mohseni, M. Najarmansouri, Sh. The training needs of the clients attending the counseling classes. Health-based Research Quarterly. (2016); (4); 69-80.

26. Rezazadeh, M. Sadri Damirchi, E. Ghamri Kiwi, H. The effectiveness of premarriage educations on attitude toward marriage, resilience and marriage. Journal of Family Counseling and Psychotherapy. (2019); 1(27); 109-124.

27. Seyyedhasan tehrani, M. Kakabaraee, k. Amiri, H. Preparing the Four-dimensional Model of Premarital Consuling and its Effects on Awareness, Acceptance, Responsibility and Marriage Adjustment. Journal of Counseling and Psychotherapy. (2021); 12(46); 23-52.

28. Shahnazari, M. model of marital satisfaction based on attachment styles and religious orientation. The educational bulletin of the Free University of Bojnourd. (2012); (7); 133-156.

29. Yousefi, N. Improving the effectiveness of life skills on marital

satisfaction and couples hopes. Family psychology. (2016); (3); 59-70.

30. Jamshidiyan Naeni, Y. Yoonesi, F. Ghaderi, Z. The effectiveness of training pre-marriage skills on the individual development of girls. Journal of Counseling and Psychotherapy. (2015); 6(23); 121-138.

31. Website of Management and Planning, Isfahan Province, Deputy Director of Statistics and Information, Statistical calendar 1396-1398. [Link] [Link2] [Link3].

32. Website of the State Registration Authority, Bureau of Statistics and Population Information.

33. Website Filina.

34. Website of the Avige family and psychological counselling centre.

